

SENASTE NYTT FRÅN STIFTELSEN LIVSLUSTS HEM OCH YRKESKOLA FÖR FÖRÄLDRALÖSA UNGDOMAR I LETTLAND

Skolavslutning för sjunde gången

I juni var det examen för sömmerskeeleverna, som var klädda i egna kreationer. Bakom flickorna tre byggelever, som också var färdiga att lämna skolan. Alla går vidare till praktik, anställning eller vidare studier. I september fylldes lediga platser med nya elever

Stipendier öppnar för vidare studier

Oriflames stipendiefond ger stöd till elever som vill studera vidare efter Livslust eller som behöver bygga på sin grundskoleutbildning under tiden på skolan. För närvarande får åtta elever stöd ur fonden.

Lettiska ministerier bildar arbetsgrupp

Den 13 september var en viktig dag för Livslust. Vid ett möte på skolan träffades ministern för familje- och barnfrågor Ainars Bastiks, välfärdsminister Dagnija Stake, statssekr. Dita Luka, Gunars Krusts från skolministeriet, presidentens jur. råd. Sandra Kukule, ambassadör Göran Håkansson, landshövdingen i Tukums Edmunds Petersons, representanter från andra lokala myndigheter samt styrelserna för Stiftelsen Livslust och dess lettiska systerorganisation Asociacija Dzivesprieks. Gästerna visades runt och fick träffa lärare och elever. I sin presentation kunde rektor Edijs Petersons och soc.ped. Ilona Luksa visa på stor framgång för skolans tidigare elever, vilket betyder att de arbetar, studerar eller lever ett ordnat familjeliv. Skolans program för social rehabilitering spelar en viktig roll i att eleverna lyckas. Alla var överens om att Livslust står för ett nytänkande, som är värt att sprida, speciellt till specialskolor för utsatta barn. Man

beslutade därför att bilda en arbetsgrupp med representanter från ministerierna och Dzivesprieks styrelse för att tillvarata och sprida Livslusts metoder. Första mötet hölls den 4 november och ett nytt möte bokades och nu ser vi fram mot ett givande samarbete

Personalens attityd skapar förtroende

Man måste våga lita på andra människor för att fungera i samhället. Det är svårt om man vuxit upp utan föräldrar eller i en problemfamilj och svikits gång på gång. Därför spelar attityden hos de vuxna i elevernas närhet en stor roll i rehabiliteringen. För att vinna elevernas förtroende måste personalen fungera som ett team, där var och en ger samma budskap och samarbetar om att skapa en trygg miljö. Den 14–15 september samlade Eva Christensson och Elisabeth Melin alla anställda till ett seminarium. Temat var att fördjupa lagandan och förståelsen för verksamheten och planera framtiden. I grupparbeten och öppna diskussioner definierades Livslusts syfte och arbetsmetoder och man enades om en arbetsplan för de kommande två åren.

Livslust-elever på den årliga utflykten i naturen

Livslusts unika kombination

- Hemlik, trygg miljö
- Social rehabilitering med individuell anpassning
- Personal med rätt attityd
- Små elevgrupper
- Yrkesutbildning med praktik i egna verkstäder
- Ömsidigt ansvarstagande
- Drogförebyggande verksamhet
- Sunda fritidsaktiviteter
- Stipendier för vidare studier
- Nätverk av arbetsgivare
- Uppföljning av tidigare elever

Alla tidigare elever följs upp

När eleverna ska lämna skolan får de hjälp av socialpedagog Gita Priede att söka arbete eller plats på andra skolor och att få den bostad de har rätt till i sin hemkommun. Vi strävar sedan efter att hålla kontakten med ungdomarna. Dels för att erbjuda det stöd, som normalt ges av föräldrar och dels för att utvärdera skolans resultat. Sedan i våras har Gita lyckats spåra och träffa samtliga tidigare elever och det har mest varit en positiv erfarenhet. Det visar sig att de allra flesta arbetar eller studerar och lever i ordnade förhållanden med fasta partners och en del har egna barn. Denna typ av uppföljning förekommer inte alls vid statliga skolor med elever ur samma målgrupp som Livslust.

Nya rum på vinden äntligen klara

Det har tagit mycket längre tid än planerat, men nu är sovrummen möblerade och det stora sällskapsrummet kommer att vara klart till julfesten. Arbetet har gjorts av Livslusts byggelever tillsammans med inhyrda yrkesmän. Dörrar, skåp och möbler har byggts på plats av snickareleverna. Sällskapsrummet får en traditionell lettisk prägel med vackra träarbeten. Ett stort tack till Ingvar Karlsson och Lasse Lindman, våra trogna medhjälpare alltsedan 1994.

Företag som bidragit med material: Bruske Måleri, Casco Adhesives, Daloc, Draka Kabel, Gunnebo Fastenings, Gustavsberg, Höganäs Byggkeramik, Ifö Electric, Johns Mansville, Lexell Electric, Lindab, Markaryds Armatyr, Nils Hanssons Åkeri, Outokompo, Plannja, Rettig Värme, TAC Svenska, Thorin & Thorin, Uponor.

Målarutbildning med lettisk partner

Med det lettiska måleriföretaget Krasu Serviss som partner, har bygglinjen specialiserat sig på måleri, kakling och annan ytbehandling. Företaget ställer upp med lärare, färg och annat material till skolan samt praktikarbete för färdiga elever. Det finns ett stort behov av duktiga målare i Lettland och Krasu Serviss har för avsikt att anställa färdigutbildade elever. Målar-, snickar- och jordbruksarbetarlinjerna är inne i en process för att uppnå statlig auktorisation. Programmen för sömmerskor och köksassistenter är redan auktoriserade och eleverna får ett statligt diplom vid examen.

Utbildning av servicetekniker

Yrkeslinjen, som Electrolux startat hos Livslust, bedrivs fortfarande i liten skala. Den har emellertid utökats att omfatta renovering av mikrovågsugnar i tillägg till dammsugare. Juris Neimanis, som är ansvarig för verksamheten, har varit hos Electrolux i Stockholm för utbildning.

Livslusts jordbruk växer...

Tack till alla som "köpt" jordbruksmark till Livslust. Vi har hittills förvärvat 37,7 ha eller 75 tunnland tack vare Era bidrag! Priset på mark har stigit med minst 30 % under 2004 – vi köpte dock mer-

parten i början av året. Tillsammans med arrenderad mark disponerar vi nästan 260 ha. Vi hoppas kunna förvärva eller arrendera ytterligare 20-40 ha. Årets skörd av vintervete och raps var tillfredsställande, men regnet i augusti ställde till bekymmer och ökade kostnaderna i samband med skörden. Det blev ändå ett positivt resultat. Vårre var det för ärtorna, där fick vi bara in en bråkdel med förlust som följd.

I och med Lettlands EU-inträde får vi jordbruksbidrag motsvarande ca 25 % av vad en svensk bonde får. Nettobidraget från Livslusts jordbruk 2004 täcker därmed kostnaderna för ca 3 elever under ett år.

Kaspars Pavars, som varit jordbruksansvarig allt sedan starten, lämnade Livslust i somras för att gå vidare med studier och affärsverksamhet. Kaspars har betytt mycket för uppbyggandet av jordbruket och vi önskar honom lycka till i framtiden. Samtidigt hälsar vi Andris Fogelis välkommen som Kaspars efterträdare.

Drömmen om spannmålstork förverkligas

Tack vare en generös donation till jordbruket från en privatperson kommer vi, i god tid inför nästa års skörd, att ha en spannmålstork, troligen mobil. En egen tork betyder mycket för lönsamheten. I somras kunde vi dessutom införskaffa en boogievagn, en gödnings-spridare samt nya däck och fälgar till traktorn – stort tack till donatorn.

Sponsorer möter eleverna i lagtävling

Årets "Sponsor Games" med roliga och lagom krävande sportgrenar hölls den 5 juni i Aizupe. Flera sponsor-företag ställde upp med lag som tävlade mot lag från Livslust och från skolorna i grannbyn. Sång och dans och god mat stod också på programmet, allt ordnat av Livslusts elever.

Eleverna underhåller gästerna på Sponsor-dagen

FA-orden hälsade på hos Livslust

“En solig septembertorsdag klev 21 förväntansfulla flickor på båten till Lettland. Där väntade oss ett besök hos Livslust där vi fick följa verksamheten och se barnen i deras vardag. Eleverna bjöd på en fin måltid med bland annat grönsaker som odlats på skolan. Vi kände igen maten från tiden före snabbmaten. Vi gick på rundvandring. Hejade på killarna som renoverade ett rum högt uppe under taket och vi tittade på snickeriet. På gården stod traktorer och andra jordbruksredskap. Textilverkstad och sysal finns i ett eget hus. Här startar undervisningen till textilarbetare från grunden. Vi fick se utbildningssal och datasal. Eleverna visade upp sina rum, som de hade satt personlig prägel på. Föreståndaren berättade en del om ungdomarnas bakgrund, men ville hellre tala om vad de får på Livslust. Vi kände det som att det är mycket som Livslust vill och kan ge, och samtidigt kändes det som att det behövs mer av nästan allt. Till sist köpte vi populära textilvaror från syverkstaden.

Vi åkte från skolan med många positiva erfarenheter om denna form av hjälpverksamhet, att den når fram och blir bra. Även om det bara är några få, som får Livslusts hjälp, så är det bättre med en stark riktad insats som verkligen hjälper, än att många får otillräckligt med hjälp. När vi har tänkt vidare hur vi ska kunna hjälpa Livslust så verkar det som att tjejerna har färre möjligheter än killarna att gå vidare och få olika arbetsträning. För att ta vara på det som finns, syverkstad och datakunskande, så tycker vi att det skulle kunna ge utrymme för en avancerad datasymaskin, som kan nyttjas till att sy mönster, brodera osv. Vi kan nog även förmedla en textillärare för datasymaskinen. Från FA –orden framför vi vårt varma tack för att vi fick komma på besök och för att vi blev så väl mottagna.”

Gunilla Hansson, FA-orden

Vill ni också resa till Lettland i vår?

Vi får ideligen frågan om vi kommer att arrangera någon resa till Lettland igen. I vår ska det bli av! Vi tänker på sommarvärdar, sponsorer, faddrar och andra bidragsgivare, men alla som vill är naturligtvis välkomna i mån av plats. Det blir en tredagars-resa med en dag i Riga och utflykter till Livslust och andra intressanta platser. **Vi vill gärna veta hur många som är intresserade och ber er bocka för “intresse för Lettlandsresa” på bifogade blankett och skicka eller faxa den till oss.**

Sverige-sommar för Livslust-elever

Tack vare Vattenfalls bidrag till resorna kunde 14 av Livslusts elever komma till Sverige i somras. Besöken i svenska familjer betyder mycket för ungdomarnas självkänsla och sommarresorna är en viktig del av den sociala rehabiliteringen. Lisa Josefson och Eva Ribbing står för arrangemangen och kontakten mellan familjer och ungdomar. Ett nytt populärt inslag i år var gemensamma luncher för värdfamiljer och ungdomar efter deras ankomst till Stockholm. Gotlands Tidning publicerade en stor artikel om familjen

Friström i Slite, som tagit emot elever sedan starten 1999. **Ett varmt tack till alla sommarvärdar för ert fantastiska engagemang!**

Inga och Vita på paddeltur hos familjen Sandgren

Årets insatser för Dzirciems specialskola

Med stöd av SEB Finans fortsätter Livslusts elever att ordna aktiviteter för eleverna på Dzirciems. Flera konserter, sportevenemang och gemensamma fester har ägt rum. I somras bodde Dzirciems-elever två veckor hos Livslust i Aizupe och på ett gemensamt läger vid havet i Engure möttes elever från båda skolorna.

Intresse för Livslusts trä- och textilvaror

Snickeriet har fått flera order i Lettland på gymnastikredskap till skolor och på möbler. I tillägg till de populära skärbrädorna är en del nya mindre produkter på gång. Även syverkstaden kommer med en del nyheter och har fått flera specialbeställningar under året. Nu ser vi fram emot julmarknader hos flera av våra sponsorföretag. Vi kommer att sälja julset, förkläden, stora och små fleecfiltar, sjalmössor och mycket annat. **Det går bra att beställa varor med kupongen som följer med nyhetsbrevet.**

Baltikumseminarium

“Affärsmöjligheter i Baltikum” var rubriken på seminariet som Livslust arrangerade den 18 oktober. Ett sjuttioal deltagare fick möta mycket engagerande talare som Michael Treschow, Svenskt Näringsliv; Maria Rankka, skribent; Anders Paalzow, rektor Riga School of Economics; Matti Viio, Snickers Workwear; Johan Frisk, WLT; Pontus Sardal, SEB Finans; och Fredrik Ekman, Mint Capital. Ulf Wickbom ledde de intressanta föredragen, personliga reflektionerna och erfarenheterna. Intäkterna från seminariet kommer att täcka kostnaderna för 1,5 elever under ett år. **Stort tack till alla medverkande och sponsorer!**

Arv bidrar till verksamheten

Wellard Svensson i Ulricehamn såg ett TV-reportage om Livslust. Han blev djupt gripen av villkoren för de utsatta tonåringarna på skolan och ville gärna bidra på något sätt. Han levde ensam utan arvingar och testamenterade all kvarlåtenskap till Livslust. Vi sänder en varm tanke till Wellard Svensson, som avled i augusti, och till de släktingar som hjälpte oss att ta hand om allting efter hans bortgång.

Litet av varje

- Livslusts personal har börjat med lektioner i engelska. Eleverna har redan engelska på schemat.
- På fritiden kan eleverna välja på idrott, musik, keramik, snickeri, blomsterarrangemang och kurs i självförsvar.

Vattenfall presenterade Livslust på Armémuseum på FN-dagen den 24 oktober. Dagen öppnades av utrikesminister Laila Freivalds, som här samtalar med Vattenfalls Lotta Lundvall i Livslust-montern.

- Under sommaren gjorde eleverna en kanotfärd på floden Abava och en utfärd till Plienciems vid havet.
- I september reste gamla och nya elever på en 2-dagars bussutflykt till Klaipeda, Palanga, Liepaja och Kalvene. Ett bra sätt för alla att lära känna varandra.
- Rektor Edijs Petersons och soc.ped. Ilona Luksa representerade Livslust vid ett seminarium för utsatta ungdomar i Ventspils den 26 oktober.
- 5 november hölls årets skördefest i Aizupe. 11 november såg eleverna "Ronja Rövardotter" på teater i Riga.
- Jordbruksleverna besökte en mäsas i Ramava för att titta på nya maskiner.

- Lettiska pensionärer och lärare och svenska präster tillhör besökarna i Aizupe.
- Unilever i Lettland har skickat årets leverans av hygienprodukter, som de skänker till skolan.
- Telias Fördels-kunder fortsätter att skänka bonuspoäng till Livslust.
- Oriflame har lancerat parfymen "Solliden". Livslust får ett bidrag för varje såld flaska i Lettland.
- Konstföreningen på Electrolux ställer ut verk av Livslust-elever som säljs till förmån för skolan.
- Essen International fortsätter att bjuda på layout och tryck av informationsmaterial och andra trycksaker.
- Vattenfalls personal har köpt Opera-biljetter internt inom företaget. Alla intäkterna gick till Livslust.
- Instant Attention ger Livslust möjlighet att fritt utnyttja deras tjänst för pressreleaser via Internet.
- Vi välkomnar Anette Keiler-Arvedson, tidigare PR-chef på Vattenfall, som ny Livslust-volontär.
- Tack till Snickers och Magnus Karlsson på IT-Huset, som åtagit sig att hjälpa till med den nya hemsidan och Kalle Jonsson på Vattenfall som ställer upp som datakonsult.
- Kerstin Nordin och Anette Keiler-Arvedson höll ett mycket uppskattat frukostseminarium för Företagar-Kvinnor på Millesgården den 28 oktober.
- Ett varmt tack till familjen Söderberg för insamlingen till Livslust i samband med Sven Söderbergs bortgång.

Olika sätt att stödja Livslusts verksamhet

En gåva till Livslust är en gåva till utsatta ungdomar i Lettland. Som **SAMARBETSPARTNER** går man in med ett långsiktigt engagemang. Som **LIVSLUST-FADDER** stöder man verksamheten med ett valfritt belopp varje månad. Man kan ge enstaka bidrag t.ex. i samband jul eller en födelsedag. Man kan bli **SOMMARVÄRD** eller **KÖPA PRODUKTER tillverkade vid skolan eller Livslusts egna JULKORT**. Vill du veta mer, kontakta oss på 08-660 77 84 eller livslust@telia.com eller www.livslust.com

**Ett stort och innerligt tack...
...till alla Er som troget stödjer oss!**

Stiftelsen Livslust

Box 29092, 100 52 Stockholm, Tel/fax: 08-660 77 84, E-post: livslust@telia.com, Hemsida: www.livslust.com

Postgiro: 90 07 42-8, Org.nr: 802018-1064

Projektledning: Kerstin Nordin, Elisabeth Melin, Projektledning ekonomi: Eva M. Christensson, Redovisning: Eva Leufvén

Produktutveckling och försäljning: Eva Martinsson, Christina Bonde, Revisorer: KPMG

Styrelse: Kerstin Nordin (ordförande), Eva M. Christensson, Laila Freivalds, Rikard Josefson, Christer Magnusson, Elisabeth Melin, Torbjörn Torell

Beskyddare: H.M. Drottning Silvia

Livslusts samarbetspartners och större bidragsgivare 2003 –

Företag: Air Baltic, Electrolux, Essen International, KPMG, Krasu Serviss, Länsförsäkringar, Oriflame Cosmetics, SEB Finans, Snickers Workwear, Telia, Unibanka, Vattenfall
Organisationer: EU Access, IKEA Stiftung, Johanniterorden, Radiohjälpen, Stiftelsen Kempe-Carlgrenska Fonden, World Childhood Foundation